

**Побережна Н.О.**

*кандидат педагогічних наук,*

*доцент кафедри українознавства та іноземних мов*

*Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

## **ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ В УМОВАХ КОНТЕКСТНОГО ПІДХОДУ**

Сучасна освітня парадигма проектує навчально-пізнавальний і науково-дослідницький дискурси як моделювання контекстного навчання майбутніх фахівців. Контекстне навчання передбачає не лише розв'язання конкретних, фахово орієнтованих завдань, але й передбачає випереджувальне навчання. Орієнтоване на подальше удосконалення набутих компетентностей. Контекстний підхід, застосовуваний до змісту фахової підготовки майбутніх юристів дозволяє оптимально поєднувати традиційні й інноваційні методи, моделювати не лише універсальний складник, реалізація якого спрямована на вироблення предметних компетентностей юристів; варіативний складник, що передбачає врахування освітніх потреб здобувачів освіти з позиції подальшого удосконалення підготовки у відповідній галузі; ознайомлення з сучасними тенденціями, що мають місце у відповідній галузі і визначають подальший напрям досліджень. Вивчення інтегральних дисциплін у змісті фахової підготовки майбутніх правників також відтворює рух соціокультурних змін у сучасній інформаційній цивілізації на правовій основі (А. Вербицький, В. Беспалько, В. Краєвський, І. Тиханкіна, А. Хуторський. У такому розрізі моделювання індивідуальних стратегій фахового розвитку майбутніх правників в умовах контекстного навчання передбачає оптимальне поєднання освітніх технологій, розроблених у рамках інших підходів – традиційних і нових (В. Бондар, В. Євдокимов, О. Падалка, І. Прокопенко, М. Фіцула).

Контекстний супровід передбачає насамперед перетворення об'єктивних смислів, пов'язаних із фаховою підготовкою майбутніх юристів, на освітню потребу, а також на вироблення функціональної грамотності праників, яка

полягає в умінні трансформувати набуті предметні знання і використовувати їх у конкретних ситуаціях, пов'язаних із фаховими обов'язками, покликаними відповідати соціально-ідеологічній спрямованості державної політики.

Оволодіння відповідним теоретичним апаратом і подальше моделювання ціннісних орієнтацій (ідеться насамперед про громадянську спрямованість, функціональну грамотність, що стосується державотворення), які визначають не лише подальше удосконалення фахових навичок, формування цінностей, що становлять зміст громадянської спрямованості, інтеріоризованої цінності права, але також визначати подальший поступ фахового зростання, що інтерпретується як інтегральне вирішення контекстних задач.

Контекстний підхід ґрунтується на розумінні майбутніми правниками методологічних, теоретичних і прикладних знань про юридичні науки на рівні актуального дидактичного супроводу (оновлення галузевої інформації у тому числі з урахуванням даних гіпертексту (вітчизняний і міжнародний досвід юридичного провадження; міжнародні норми, що регулюють захист прав громадян; поступ людства в розумінні співвіднесеності справедливості й моральності у змісті державних законів), динаміка в розумінні дефініційних понять, що послідовно відтворюється на рівні лексикографії (у національних і міжнародних словниках), а також в інтегративних семантичних взаємозв'язках, які дозволяють якомога системно розкрити його зміст і функціональні характеристики).

Філософсько-екзистенційне осмислення юридичної освіти як гуманітарної парадигми орієнтоване на рефлексію динаміки права як основи поступу держави й усвідомлення того, що громадянин становить вагому громадську одиницю в державотворчому процесі у змісті фахової підготовки правників.

інтеріоризації семантики символів, концептів лінгвофілософських художніх образів як внутрішньої потреби пізнання через певні

Світоглядні константи апелюють до базових понять: *людина / особистість / громадянин; держава / громадянин; право / обов'язок; дотримання / порушення закону; кодекс.*

Інтегральність дозволяє оптимально поєднати навчальну й навчально-професійну діяльності шляхом проєктування не лише майбутніх фахових ситуацій, що сприяють розвитку фахової мотивації, але й визначають освітню пропозицію (як на рівні мотивації, так і на рівні подальших освітніх орієнтирів, спрямованих на професійний розгляд ситуацій, забезпечують удосконалення компетентності шляхом аналізу модельованих варіантів розв'язання поставленої проблеми). Ідеться про навчальний контекст, що уможливорює засвоєння галузевих знань на інтегративній основі.

Викладене вище дозволяє стверджувати, що за контекстного підходу дидактичне обґрунтування універсальної (базової) і варіативної складових нормативно-наукової підготовки майбутніх правників ураховує філософську (екзистенція поняття *право / обов'язок / закон / держава / громадянин; суспільство / міжнародна спільнота*) і міждисциплінарну методологію, що дозволяє оперативно вносити актуальну галузеву інформацію як на рівні змістового наповнення навчальних курсів, подальшого її відтворення, практичне оброблення (форми організації навчання – лекційні, практичні і лабораторні заняття), так і на рівні навчальних планів (базова і варіативна частини, вибіркові дисципліни).

У процесі контекстного навчання студенти юридичних спеціальностей набувають досвіду використання навчальної інформації шляхом розв'язання конкретних завдань; процедура проблемного навчання апелює насамперед до віднайдення оптимальних шляхів кореляції дотримання чинного права й подальшого забезпечення розвою державотворчих процесів з урахуванням історичних традицій вітчизняного права.

### **Література:**

1. Бондар В.І. Дидактика : підручник. Київ, 2005. 264 с.
2. Вербицкий А.А., Ларионова О.Г. Личностный и компетентностный подходы в образовании: проблемы интеграции / *Теория контекстного обучения* : монография. Москва : Логос, 2010. 336 с. С. 123–146.